



In ștenția D-lui Jacob Șenșeuichi  
Administrator  
ICS "Genesis International" SRL  
bd. Ștefan cel Mare, 202  
mun. Chișinău  
Republica Moldova

ICS PricewaterhouseCoopers  
Legal SRL  
37, Maria Cibotari Street  
Chișinău, 2012  
Republic of Moldova  
Telephone + (373 22) 23-81-22  
Facsimile + (373 22) 23-81-20  
[www.pwc.com/md](http://www.pwc.com/md)

01 mai 2010

*Re: Opinia juridică cu privire la datoriile administrative publice locale de a emite cămbăi (bilete la ordin) în baza contractului de împrumut și modalitatea/procedura emiterii acestora.*

Sălute D-le Jacob Șenșeuichi,

În baza Scrisoarei de Angajament nr. L28/28.05.2010, Vă prezentăm în atenția Dvs. opinia PricewaterhouseCoopers Legal SRL, care cuprinde comentariile juridice succințe cu privire la datoriile administrative publice locale de a emite cămbăi (bilete la ordin) în baza contractelor de împrumut și modalitatea/procedura emiterii acestora.

#### I. SITUATIA DE FAPTE

În baza informațiilor prezentate, înțelegem că ICS "Genesis International" S.R.L. (în continuare - „Societatea”), se specializează în lucru de reparație și drumurilor. În vederea prestării acestor servicii, Societatea examinează oportunitățile de colaborare cu organele administrației publice locale.

Astfel, Societatea examinează variantele aspectelor referente achitării și modalitățile de achitare a serviciilor de reparație a drumurilor, de către organele administrației publice locale (limitele admisibile de contractare a serviciilor, sursele de finanțare, contractarea și achitarea ulterioară a împrumuturilor, garantarea platilor etc.).

În contextul celor menționate, Societatea analizează situația când autoritățile publice locale contractează un împrumut pentru achitarea locurilor, iar ulterior, în vederea stingerii obligațiilor apărute în baza contractului de împrumut, autoritățile publice locale emit o cărbune simplă (bilet la ordin).

Luând în considerare cele expuse mai sus, precum și în conformitate cu Scrisoarea de Angajament nr. L28/28.05.2010, opinia noastră va cuprinde comentarii juridice succințe cu privire la datoriile administrative publice locale de a emite cămbăi (bilete la ordin) în baza contractului de împrumut și modalitatea/procedura emiterii acestora.

#### II. LIMITELE EXPERTIZEI JURIDICE SI DENEGAREA DE RESPONSABILITATE

Obiectul prezentei opinii este analiza juridica a datoriilor administratorilor publice locale de a emite cămbăi (bilete la ordin) în baza contractului de împrumut și modalitatea/procedura emiterii acestora, așa cum este menționat în Scrisoarea de angajament nr. L28/28.05.2010.

Identificator număr: IDNO: 100000019950



Prezenta opinie este elaborată în baza legislației în vigoare a Republicii Moldova (în continuare – „Legislația”).

Opinia noastră este elaborată doar pentru a fi folosită de Societate. Sub nici o formă și circumstanță, noi nu vom purta răspundere față de o altă persoană decât față de partea contractantă – ICS “Genesis Internațional” S.R.L. Acest raport este limitat și să referă doar la cheamurile juridice prevăzute de Scrisoarea de angajament nr. 129/28.05.2010 și nu se va aplica asupra altor cheamuri, altele în afara scopului acestui angajament.

### III. REZUMAT

În conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, autoritățile administrative publice locale, inclusiv mun. Chișinău, au dreptul de a emite bilete la ordin, în calitate de instrumente de plată în baza unor acte juridice valabile, inclusiv în baza contractelor de împrumut.

Emiterea biletelor la ordin se face de către trăgător, prin întocmirea corespunzătoare a acestuia (cu includerea tuturor elementelor obligatorii) și semnarea de către soțul și contabilul-șef al trăgătorului și cu aplicarea stămpinii trăgătorului.

care?

### IV. COMENTARII JURIDICE

#### 4.1. Dreptul autoritatilor administrative publice locale de a emite cambii (bilete la ordin) în baza contractului de împrumut

##### *Conceptul și definitia cambiei simple (biletele la ordin)*

În conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova (nr. 1107-XV din 06.06.2002), cambia și biloul la ordin fac parte din categoria operațiunilor bancare, fiind reglementate în Secțiunea a 7-a, Capitolul XXIV, Cartea a treia.

Potrivit art. 1279 alineatul(2) din Codul Civil, biloul la ordin este un titlu de credit, întocmit conform prevederilor legii, prin care trăgătorul (persoana care emite biloul la ordin) se obligă să platească imediat sau la scadență o sumă anumită prezentatorului titlului sau persoanei indicate în titlu, sau la ordinul acestuia poștano.

Reglementările privind emitera și circulația cambiali sunt prevăzute în Legea cambiel (1627-XII din 22.08.1993). În conformitate cu articolul 1 din Legea menzionată, cambia este un titlu de credit care reprezintă o creanță écrită, întocmită conform prevederilor legii, ce oferă posesorului acesteia dreptul cert și exigibil de a către la scadență creanței de la dobitor, iar în caz de neînțelegere cu acestor cereri și de la unei persoane obligate prin cambie, achitarea sumei de bani indicate.

Legea cambiei definește biloul la ordin drept un titlu de credit prin care trăgătorul se obligă să platească o sumă anumită prezentatorului cambierii sau persoanei arătate în cambie, ori ușorul pe care ea îl va arăta, după o perioadă stabilită sau la cerere.

Cambia nu reprezintă o valoare mobiliară. Conform articolului 2 alineatul (2) din Legea cu privire la platăa valorilor mobiliare (nr. 199-XV din 18.11.1998), acțiunea acestor legi nu se extinde asupra cambiali emise în condițiile Legii cambiel.

##### *Subiectul în drept să emite bilete la ordin*

În conformitate cu articolul 2 din Legea cambiei, trăgători pot fi atât persoanele juridice, în limitele capacitații lor de folosință, cât și persoanele fizice cu capacitate de exercițiu.

Reguli specifice sunt prevăzute cu referire la biloul la ordin emis de Guvern (cambii de rezervă), precum și Banca Națională a Moldovei și băncile comerciale (cambii bancare).

(2)

# PRICEWATERHOUSECOOPERS

Autoritățile administrative locale nu sunt expres menționate în Legea cambiului în calitate de subiecte abilitate cu dreptul de a emite bilete la ordin.

În același timp, potrivit articolului 68 din Codul Civil și articolul 4 din Legea privind administrația publică locală (nr. 436-XVI din 28.12.2006), unitățile administrative-teritoriale sunt persoane juridice de drept public. Potrivit articolului 60 alineatul (4) al Codului Civil persoanele juridice de drept public participă la circuitul civil în măsură în care aceasta este necesar atoșefii acoperișorilor săi. Ele sunt, astfel, administratorii persoanelor juridice de drept privat în măsură în care participă la circuitul civil.

În modul corespunzător, Legea cu privire la statutul municipiului Chișinău (nr. 431-XIII din 19.04.1995) stabilește că municipiul Chișinău este o persoană juridică.

Prin urmare, în ceea ce privește legile unității administrative-teritoriale, inclusiv municipiul Chișinău, pot emite bilete la ordin, conform regulilor generale prevăzute pentru persoanele juridice.

Legea cu privire la finanțele publice locale (nr. 397-XV din 18.10.2003) nu conține reglementări privind dreptul autorităților administrative publice locale de a emite cambi. Lipsa unor prevederi expuse în acestă lege nu are ca efect interdicția pentru autoritățile administrative publice locale de a utiliza bilete la ordin. Un bilet la ordin este doar un instrument de plată, o operațiune bancară specifică.

În aceeași ordine de idei, nici alte instrumente de plată / operațiuni bancare folosite de autoritățile administrative publice locale (cum ar fi: ordinul de plată, opoul, acordativul documentar, etc.), reglementate în Capitolul XXIV, Cartea a IV-a din Codul Civil, nu sunt prevăzute expres în Legea cu privire la finanțele publice locale.

## Temelii pentru emiterea biletelor la ordin

Conform articolului 1 din Legea cambiului, cambiile sunt emise în calitate de instrument de plată pentru marfurile livrate, lucrările execuțiate și serviciile prestate. Caracterul de contrapropostație a marflor în cambiu trebuie să fie adeverit prin documentele corespunzătoare de evidență la vîrghitor și andosant (persoana care transmite biletul la ordin/drepturile ce rezultă din el).

Excepție pot face cambiile Ministerului Finanțelor, ale Băncii Naționale, ale băncilor comerciale și ale persoanelor fizice din Republica Moldova.

Având în vedere acestă dispoziție legală, biletul la ordin pot fi emise de autoritățile administrative publice locale în calitate de instrument de plată în baza unor acte juridice valabile.

Dat în faptul că, potrivit articolilor 13 și 14 ale Legii cu privire la finanțele publice locale, autoritățile administrative publice locale au dreptul de a contracta legal împrumuturi, biletul la ordin pot fi emisă în calitate de instrument de plată în baza contractelor de împrumut.

Potrivit legislației, biletul la ordin este independent de actele juridice care stau la baza creanțelor plătite prin el, ceea ce presupune că obligațiile asumate prin emiterea biletului la ordin sunt exigibile și executarea plătelui la ordin nu este dependență de gradul de executare a obligațiilor care rezultă din relația contractuală care a generat obligația de plată.

## Concluzii

În conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, autoritățile administrative publice locale, inclusiv mun. Chișinău, au dreptul de a emite bilete la ordin, în calitate de instrument de plată în baza unor acte juridice valabile, inclusiv în baza contractelor de împrumut.

## 4.2. Procedura emiterii biletelor la ordin

(3)

# PRICEWATERHOUSE COOPERS

## Comentarii generale

Precum este menționat și mai sus, biletul la ordin este un titlu de credit, fiind distinct de alta categorii de titluri financiare, cum sunt valorile mobiliare.

Emiterea biletelor la ordin este reglementată de Legea cu privire la cambie, Codul Civil și alte acte normative relevante, notabile normative ce reglementază piața valorilor mobiliare nefiind aplicabile.

Prin urmare, biletele la ordin sunt emise conform Legii cambiei, nefiind necesare acțiuni suplimentare de înregistrare în autoritatea de stat (ex. Comisia Națională a Pieței Financiare).

## Comentarii specifice

Legislația în vigoare prevede elementele obligatorii ale unui bilet la ordin. În caz de neclaritate cu privire la unul din elementele biletului la ordin se vor aplica prevederile legislației în vigoare. În caz de lipsă a unui element obligatoriu, biletul la ordin poate fi considerat neregulat (cu excepția stabilită în legislație) și, drept consecință, nu este valabil.

Elementele obligatorii ale biletului la ordin sunt următoarele:

- denumirea cambierii reținută în textul titlului și exprimată în limba în care acest titlu este întocmit;
- promisiunea simplă și necondiționată de a plăti o sumă determinată;
- scadență;
- locul platii;
- ✓ numele aceluia căruia sau la ordinul căruia plăta trebuie facută, cu indicarea domiciliului (sediului) și datelor bancare;
- data și locul emiterii;
- semnaturile șefului și contabilului șef al trăgătorului, autentificate prin stâmpila unității.

În situația în care persoana juridică are mai multe unități-subdiviziuni, dreptul de a emite cambi aparține persoanei juridice ca atare și nu unităților subdiviziunilor ei componente.

Biletul la ordin poate conține și anumite elemente optionale, cum este dobândă aplicată sumei indicate în biletul la ordin (în cazul biletului la ordin prăbul la vedere sau la un anumit termen de la vedere).

Trăgătorul poate confectiona de sine stătător blanșete ale biletelor la ordin. Pentru referință, Legea cambiului conține modelul ale blanșetelor biletelor la ordin.

În cazul în care avem întrebări aditionale sau nelămuriri, Vă rugăm să nu ezitați să ne confacă.

Cu un deosebit respect,

Andrian Candu  
Senior Manager



(4)